



Portable Antiquities of the Netherlands

De database voor archeologische vondsten door
vrijwilligers



Stimon vergadering 6 november 2021



Wat is PAN?

PAN is een netwerk van universiteiten, (semi-)overheidsinstellingen, musea en De Nederlandsche Bank.

Zij werken samen met als doel bodemvondsten van metaal (munten, kledingspelden, gespen, etc.) in privé-bezit te fotograferen, determineren en te publiceren op internet.



Stimon vergadering 6 november 2021



Hoe werkt PAN?

- PAN heeft Vondstregistratoren in dienst, die met detectorzoekers en verzamelaars kunnen afspreken om hun collectie te fotograferen en beschrijven.
- De Vondstregistratoren zijn de schakel tussen de vrijwilliger en PAN
- Er zijn ook Vondstspecialisten, die de ingebrachte vondsten determineren en van verklarende tekst voorzien



Stimon vergadering 6 november 2021



Geschiedenis van PAN

- Ontstaan in Engeland in 1999 als Portable Antiquities Scheme (PAS)
- Sinds 2003 beheerd door het British Museum
- Tot op heden meer dan 1,5 miljoen vondsten geregistreerd
- Door de Universiteit van Amsterdam in 2016 naar Nederland gehaald



Stimon vergadering 6 november 2021



De voorgeschiedenis

- **2009** werd op een STIMON- bijeenkomst voor het eerst het idee geopperd om een virtueel museum op Internet op te zetten. Dat was duidelijk te vroeg!
- **2015** begon de RCE over een Virtueel museum
- **2016** werd door de TCE 'Timescale' opgezet, met een testgroep van vrijwilligers
- **2018** strandde dat project door problemen met de ontwikkelaars
- **2018** stelde STIMON voor om de maritieme vondsten onder te brengen bij PAN
- Dat bracht het balletje aan het rollen...



Stimon vergadering 6 november 2021



Ons doel en missie

- Het aanbieden van de mogelijkheid om vondsten online te publiceren
- Het vastleggen van collecties op een goede manier
- Het voorkomen dat vondsten, en de kennis erover, na verloop van tijd verloren gaan



Stimon vergadering 6 november 2021



Het resultaat

- In het ideale geval zijn nu per wrak (ensemble) alle ooit gedane vondsten voor iedereen zichtbaar.
- Daarmee moet het mogelijk zijn om betere conclusies te trekken over de herkomst en misschien wel de naam van het wrak.
- Andere onderzoekers krijgen bijvoorbeeld inzicht in de verschillende voorwerpen die op wrakken gevonden worden.



Stimon vergadering 6 november 2021



Digitaal PAN-systeem 2020 +

RCE



Provincies:
matching?

Gemeenschappelijk
meldsysteem

Data-invoer in PAN webomgeving:

PAN vondst-
meldingsapp

Vrijwilligersnetwerk

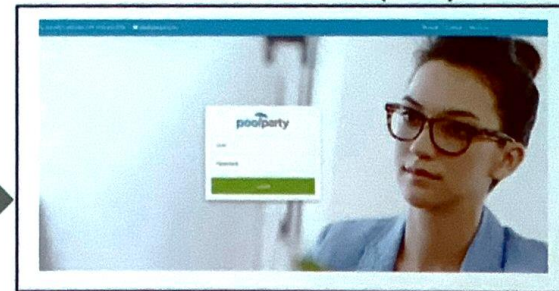
Vondst-
specialisten

Provinciaal PAN-coördinator vondstmeldingen

PAN-database

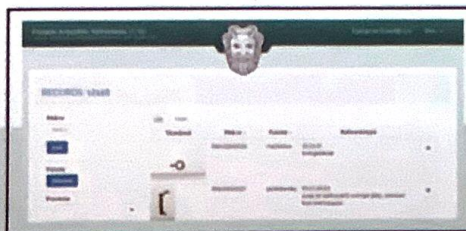


PAN-referentiecollectie (RCE)



Validatie: vondstspecialist

PAN-wetenschapssite



PAN-publiekswaite



Eigendomsrecht

- Het betreft alleen vondsten van vóór 1 juli 2016
- Vondsten blijven eigendom van de vinder
- Eventueel vraagt PAN vondsten te leen voor fotografie of nader onderzoek, maar dat is vrijwillig.

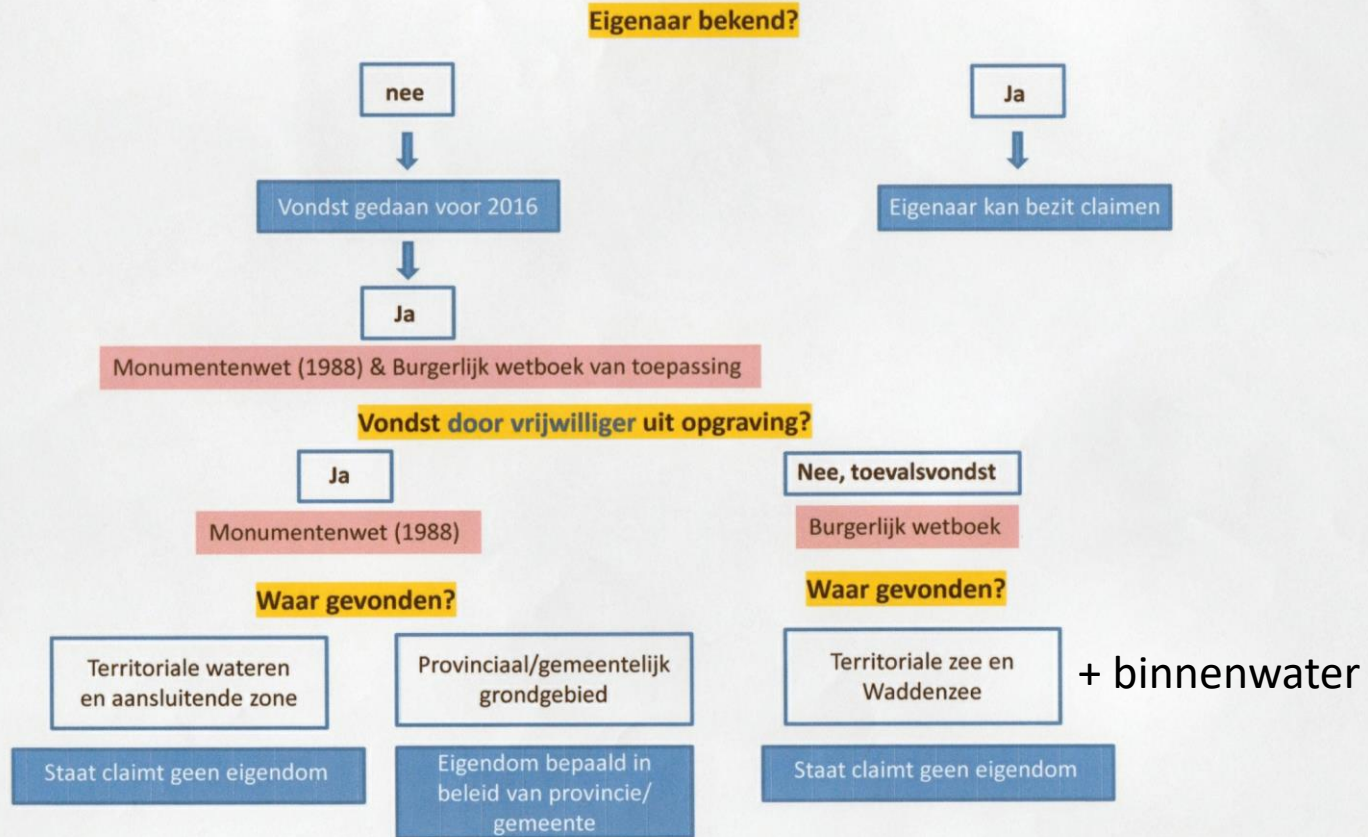


Stimon vergadering 6 november 2021



RCE publicatie

Beslisboom eigendom waterbodenvondsten voor PAN



Restricties

- De Staat is eigenaar van VOC-, WIC- en Admiraliteitsschepen.
- Oorlogswrakken zijn eigendom van de Vlaggenstaat.
- De Staat zal zijn eigendomsrecht niet doen gelden voor vondsten van vóór 1 juli 2016, mits gemeld in PAN.
- In geval van bijzondere vondsten kan de Staat besluiten de eigendomsrechten wel te claimen. De optie bestaat om met de bezitter af te spreken dat hij de vondsten in bruikleen krijgt of pas overdraagt als hij er van af wil of na zijn dood.



Stimon vergadering 6 november 2021



Geheime locaties

- Omdat PAN is opgebouwd rondom detector-amateurs, wordt de exacte locatie van de vindplaats geheim gehouden.
- Voor maritieme vrijwilligers is dat niet nodig, die gebruiken de wraknaam (het ensemble) als locatie.
- Alleen onderzoekers die zich niet bezig houden met het vinden van voorwerpen hebben onder strikte geheimhouding toegang tot de exacte positie van het ensemble. Dat is voor ons duikers niet zo spannend, maar voor de detectormensen wel.



Stimon vergadering 6 november 2021



Wraklocaties (ensembles)

- De ensembles omschrijvingen worden ingevoerd door een PAN-beheerder aan de hand van gegevens van de vrijwilliger. Dit zijn alle relevante informatie over locatie, lading, geschiedenis enz.
- Hier kan STIMON een helpende hand bieden. Wij hebben veel informatie over de exacte posities van wrakken en hun (bij)namen. Dat voorkomt dat er dubbelingen ontstaan.



Stimon vergadering 6 november 2021



Zelf inbrengen van vondsten (1)

- Het wordt de bedoeling dat elke vrijwilliger, die zich heeft aangemeld bij PAN, zijn vondsten zelf kan invoeren.
- Dat gaat dan per wrak (ensemble).
- Het wrak moet dan natuurlijk wel al zijn aangemeld als ensemble.
- Voor wie dat niet zelf wil doen, komt uitgebreide hulp beschikbaar.



Stimon vergadering 6 november 2021



Zelf inbrengen van vondsten (2)

- De foto's moeten aan bepaalde kwaliteitseisen voldoen, maar dat zijn vrij eenvoudige eisen. Ook hier wordt desgewenst via de Stimon/LWAOW hulp geboden.
- Als de vondst in PAN is aangemeld, geldt dat als een officiële vondstmelding naar de RCE. Dus volgens de voorschriften van de nieuwe BEA (AMvB) voor Vrijwilligers.



Stimon vergadering 6 november 2021



- Het wordt niet de bedoeling om alle 250 patrijspooten van de Elbe en honderden jeneverkruiken van de Tubantia in te voeren.
- Eén is voldoende, bij de opmerkingen komt dan wel te staan dat er veel meer gevonden zijn.



De vondst online

- De zojuist ingebrachte vondst is nu voor iedereen zichtbaar.
- Een expert bekijkt de vondst en deelt hem in in een bepaalde categorie. Dat is noodzakelijk om de hele database met tig vondsten overzichtelijk en doorzoekbaar te maken.



Stimon vergadering 6 november 2021



PORTABLE ANTIQUITIES of the NETHERLANDS

WELKOM BIJ HET PAN-PROJECT
KIJK MEE MET VERZAMELAARS VAN NEDERLANDSE BODEMVONDSTEN

RECENT GEVONDEN
OPMERKELIJKE VONDSTEN



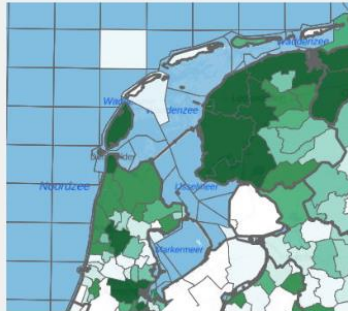
<https://portable-antiquities.nl/pan/#/public>

VERSCHILLENDE RUBRIEKEN



SCHATVONDSTEN

Schatvondsten en andere ensembles zoals grafinventarissen.



KAART

Zoeken op de kaart van Nederland. Selecteer gevalideerde vondsten per gemeente en/of provincie.



SCHEEPSWRAKKEN

Scheepswrakken en andere maritieme ensembles.



Verschillende manieren om te zoeken

Wrakken (ensembles)

Mogelijkheid van zoeken op alias

Land/Maritiem

Vink bij Maritiem

PAN.nr./Opmerking/Referentietype

Ensemblevondsten waterbodem maritiem

Vondsten Ensembles Kaart

zoek in ensembles

Zoek

Functie

...

Node

Van

Tot

Zoek

Bodem

Land/maritiem

land (36)

☒ maritiem (34)

Categorie

Primair Materiaal

Oppervlaktebewerking

Provincie

Friesland (20)

Noord-Holland (11)

Noordzee (3)

Gemeente

Edam-Volendam (5)

Súdwest-Fryslân (2)

Warder, wrak HE-11-53 (wrak ensemble)

PAN-S-00099

context: scheepswrak

datering: 1525 - 1550

aantal vondsten: 120

Vaderdagwrak (wrak ensemble)

PAN-S-00098

context: scheepswrak

datering: 1890 - 1950

aantal vondsten: 0

SS Elbe 1881-1895, Patrijspoortenwrak (wrak ensemble)

PAN-S-00097

context: scheepswrak

datering: 1881 - 1895

aantal vondsten: 25

SS Anglia, Poppetjeswrak (wrak ensemble)

PAN-S-00092

context: scheepswrak

datering: 1863 - 1903

aantal vondsten: 25

Afsluitdijk, wrak ESA Z1 aan de IJsselmeerzijde, Z1 (wrak ensemble)

PAN-S-00091

context: scheepswrak

datering: 1650 - 1675

aantal vondsten: 15



Stimon vergadering 6 november 2021



Privacy voor elk account



- Privacy-gevoelige informatie wordt indien gewenst niet opgeslagen. Alleen een zelf gekozen naam (Nickname) is nodig.
- De naam van de vinder wordt ook niet getoond bij de vondst.
- Wij hebben verzocht om (indien gewenst) de naam van de vinder **wel te tonen**



Stimon vergadering 6 november 2021



Bij de Wrakomschrijving (ensemble)

Omschrijving van Naam/ groep/ team/ andere info

Naar eigen keuze in veld *“Auteur/determinaties”*

Bij de Vondsten

Naam vondstmelder : naar eigen keuze

Anoniem: vondst d.m.v. Stimon account ?

Anoniem: Vondstmelding d.m.v eigen account

Gegevens account niet openbaar



Naam/ groep/ team/ andere info:

Bij aanmaken van de vondst tekst in het vak

“Opmerking”



Stimon vergadering 6 november 2021



Terug

RECORDS: 3365

PAN.nr./Opmerking/Referentietype

✦ droogmakerij ✦ waterbodem

Zoek vondsten

Vondsten Ensembles Kaart

Functie

...

Periode

Van

Tot

Zoek

✦ Bodem

✦ Land/maritiem

✦ Categorie

✦ Primair Materiaal

✦ Oppervlaktebewerking

✦ Provincie

☐ Drenthe (2)

☐ Flevoland (2)

Thumbnail

PAN nr

Functie

Object



PAN-00093133

vaatwerk

kan



PAN-00093017

tafel/keuken

tap



PAN-00093005

kleding en tex ...

nestel



PAN-00092999

kleding en tex ...

kledinghaak



PAN-00092203

vaatwerk

fles



Terug

RECORDS: 3365

PAN.nr./Opmerking/Referentietype

Zoek vondsten

Functie

Periode

Van

Tot

Zoek

+ Bodem

+ Land/maritiem

+ Categorie

+ Primair Materiaal

+ Oppervlaktebewerking

- Provincie

☐ Drenthe (2)

☐ Flevoland (2)

+ droogmakerij

+ waterbodembodem

Vondsten

Ensembles

Kaart

zoek in ensembles

Zoek

SS Anglia (wrak ensemble)



PAN-S-00092
context: scheepswrak
datering: 1863 - 1903
aantal vondsten: 25

Afsluitdijk, wrak ESA Z1 aan de IJsselmeerzijde (wrak ensemble)



PAN-S-00091
context: scheepswrak
datering: 1650 - 1675
aantal vondsten: 15

Het Oude Wrak (wrak ensemble)



PAN-S-00090
context: scheepswrak
datering: 1591 - 1625
aantal vondsten: 21

De Stad Bergen (wrak ensemble)



PAN-S-00086
context: scheepswrak
datering: 1756 - 1756
aantal vondsten: 75

Terug

SS ANGLIA PAN-S-00092



© Cor Kuyvenhoven



BESCHRIJVING

Onderzoeksgeschiedenis

Het wrak is sinds de jaren '80, of misschien al eerder, bekend bij sportduikers. De aanzienlijke hoeveelheid vondsten uit het wrak leidden niet meteen tot de identificatie van het schip. De in 1991 gevonden, en meegenomen, hellinghoekmeter maakte dit wel mogelijk, alhoewel pas in 2018.

Scheepsrestanten

Het schip is nog in redelijke staat, gezien de leeftijd. Het is

Vondsten

Periode

Kaart

Type

Nummer

Naam



PAN-00092203

Vaas



PAN-00093271

Drinkglas



PAN-00093270

Vaasjes



Terug

[FLES - PAN-00092203](#)
[SS ANGLIA - PAN-S-00092](#)
[CONTEXT DATERING 1863 - 1903](#)

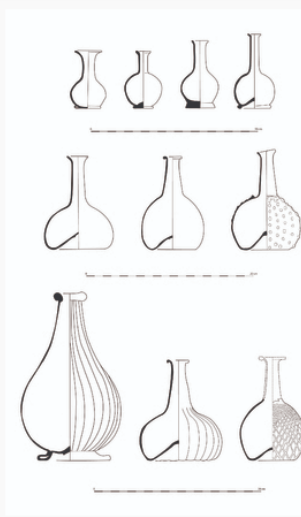


Categorie	glas
Opmerking	
Bodem	waterbodem
Verwerving	water/duiken
AFMETINGEN	
Lengte	105 mm ☒ Compleet
Breedte	105 mm ☒ Compleet
Hoogte	160 mm ☒ Compleet
Gewicht	

Referentietype [Kaart](#)

Functie vaatwerk

PAN-type [30-14-02-03-01-02](#)



PAN naam fles met bolle buik

Alternatieve naam Deventer-Systeem: Gl-fle-9, Gl-fle-10, Gl-fle-13, Gl-fle-15, Gl-fle-85

Datering 1350 tot 1900

Terug

FLES - PAN-00092203  SS ANGLIA - PAN-S-00092 - CONTEXT DATERING 1863 - 1903

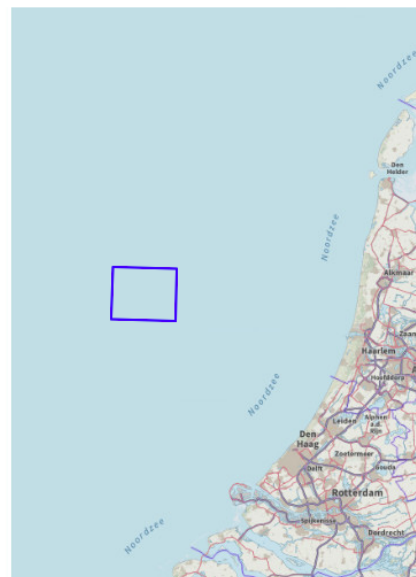


Categorie	glas
Opmerking	
Bodem	waterbodem
Verwerving	water/duiken
AFMETINGEN	
Lengte	105 mm ☒ Compleet
Breedte	105 mm ☒ Compleet
Hoogte	160 mm ☒ Compleet
Gewicht	

Referentietype

Kaart

Vindplaats P08



Koppelingen

In de ensemble omschrijving is ook het NCN nummer, Archis of Hydrografie nr. opgenomen.

Het RCE heeft ons bevestigd dat het ensemble een koppeling krijgt met Archis 3+

Datering tpq

PUBLICATIES

References Duikteam Caranan, 1988: Het wrak op de Pannenplaat.

Links

OVERIG

Overige registraties NCN 423 ; ARCHIS2 wng. 39604 ; ARCHIS3 Zaakidentificatie: 3226743100 ; Dienst der Hydrografie: 3399 .



Stimon vergadering 6 november 2021



- PAN-maritiem wordt hopelijk nog dit jaar volledig operationeel.
- We zijn nog allerlei kleinigheden aan het gladstrijken, en er is veel enthousiasme hiervoor bij de Organisatie achter PAN.
- Wij hopen dat iedereen hier enthousiast over gaat worden en te zijner tijd zijn of haar vondsten inbrengt of laat inbrengen.

Vragen na de vergadering bij coördinatoren:

Hans van der Weide en Feiko Riemersma



Stimon vergadering 6 november 2021

